

Značaj rimskog prava

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 8 | Nivo: Pravni fakultet

Iako je rimska država prestala da postoji pre više od 1500 godina, na velikom broju pravnih fakulteta proučava se rimsko pravo kao poseban predmet. Zaista izgleda čudno da mi danas, posle toliko vekova, proučavamo pravni poredak jedne davno iščezle civilizacije u kojoj postoji najsurovija eksploatacija, gde čovek može biti predmet nečije svojine.

Rimsko pravo je deo nasleđa iz antike, koje je bogato i raznovrsno, iako ima mišljenja da je ono danas nepotrebno. Rimska država je bila velika i dugovečna. Na njenom primeru možemo uočiti kako nastaje jedan politički i pravni poredak, kojim se mehanizmima pravo prilagođava životu, kakav je odnos prava i privrede.

Drugi razlog je u značaju koji rimsko pravo ima na ovom prostoru. Savremeni pravni sistemi, ako izuzmemo one koji se temelje na Koranu (zemlje šerijatskog prava) i neke egzotične (Kina, Japan), dele se na dve grupe: one koji su nastali na tradicijama rimskog prava (zemlje „civilnog“ prava) i koji su se razvili pod uticajem engleskog precedentnog sistema (Common Law). Porodici civilnog prava pripada čitava kontinentalna Evropa. Zemlje Istočne Evrope, posle neuspešnih eksperimenata, vraćaju se ovom sistemu. Zajedno sa grčkom filosofijom, rimsko pravo predstavlja najviši domet, najdragocenije iskustvo antičke civilizacije. Ono je stvorilo jednu dobru pravnu tehniku i terminologiju, dalo rešenja problema koji se mogu pojaviti u svakom pravnom sistemu. Pravni instituti starog Rima, naročito oni iz obligacionog i stvarnog prava, mnogo su uticali na rešenja kojima se i danas služimo. U vreme kada su počeli da se razvijaju gradovi i trgovina. Evropa je u srednjem veku preuzela („recipirala“) rimsko pravo, a prve građanske kodifikacije su potomci zbornika rimskog prava, sastavljenog za vlade Justinijana, tzv. Corpus iuris civilis. Tako su do današnjih dana sačuvani neki instituti rimskog prava: podela stvari, zaštita svojine, državina, službenosti, klasifikacije ugovora.

Jedna od pravnih nauka koja je bila predmet univerzitetskih studija bilo je rimsko pravo i prvi pravni fakulteti su nastali u XI veku u Italiji. Zato je rimsko pravo najstarija društvena nauka i jedna od najstarijih uopšte. Većina ranijih mislilaca o društvu i ekonomiji, budući da još nisu postojale sociologija i politička ekonomija, bili su po obrazovanju pravnici, a rimsko pravo je bilo temelj univerzitetskih studija.

Neke pohvale rimskom pravu. Nemački filosof i matematičar s kraja 17. i početka 18. veka, Lajbnic je pisao: „Posle knjige o geometriji, ne postoji ništa što bi se po snazi i suptilnosti moglo sa spisima rimskih pravnika, toliko u njima ima (intelektualne) moći i dubine“. Za srednjovekovne komentatore rimsko pravo je „pisani razum“ (ratio scripta). Žiro smatra, sa puno razloga, da je ovaj pravni sistem „najveličanstveniji proizvod rimske civilizacije“, a Štulc da je „najčistiji i najoriginalniji izraz rimskog genija“. Za Engelsa: „...bez osnova koje su postavili Rim i Grčka ne bi bilo ni savremene Evrope“, a da je rimsko pravo „najsavršenije od svih poznatih prava koja se temelje na privatnoj svojini“, „...tako da sva kasnija zakonodavstva nisu mogla ništa bitno da poboljšaju u njemu“.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com